

چرا «جنایات و مکافات» در تالار وحدت متوقف نشد

کمر تالار وحدت شکست

وروعسن و گریس کاری های لازم را انجام می دادیم. البته هر چه می گذرد، عمر این سالن هم بالاتر می رود. ما اجازه نمی دادیم روی میله های کشنده، بیشتر از ۱۰۰ کیلو بار بگذارند. بی شک بخش مهمی از علت رخ دادن این اتفاق سهل انگاری و گوش نکردن به حرف متخصصان بوده است. مثل اینکه بچه های فنی تالار وحدت به مدیر فنی تالار گفته اند وزن دکور سنگین است و صحنه گردان توان تحمل این بار را ندارد. اما آقای کارگردان بر کارش اصرار داشته و برای انجام کارش نامه ای از مدیرعامل بنیاد رودکی آورده است که حتما باید این کار انجام شود. براساس همین نامه هم دکور نمایش «جنایات و مکافات» روی صحنه گردان رفته و درنهایت هم این مشکل رخ داده است. «این کارمند قدیمی می گوید: «سالن های مشابه تالار وحدت در کشورهای دیگر عمرشان به ۲۰۰ یا ۳۰۰ سال هم می رسد و همچنان باصلابت کار می کنند. اما استفاده کشورهای دیگر از سالن های قدیمی و ارزشمندشان مانند استفاده ما از تالار وحدت نیست. آنها از چنین سالن هایی خیلی استفاده فیزیکی نمی کنند. تالار وحدت هر روز مشغول انجام کارهای فیزیکی است. هر روز پودپوم ها بالا می رود، صحنه ها بالا و پایین می شوند، واگن ها بیرون می روند و... همه اینها کار فیزیکی است. ۵۰ سال هم برای انجام این کارها کم نیست.»

او ادامه می دهد: «تئاتر شهر یک صحنه گردان دارد که سال هاست از زده خارج شده است. هنرمندان و مسئولان باید با تالار وحدت کنار بیایند و به حرف متخصصانی که در تالار وحدت مشغول کار هستند، گوش کنند. این متخصصان فنی سال هاست که در آنجا مشغول کارند و بهتر از هرکس چوچوم کار را می دانند. ما اجازه نمی دادیم بیشتر از یک تن بار روی صحنه گردان برود. الان مثل اینکه بیشتر از پنج تن وزن رویش قرار گرفته است. پنج تن ونیم وزن دکور بوده است، چندین بازیگر هم داشته؛ یعنی نزدیک به ۶ یا شاید هم هفت تن بار روی صحنه قرار گرفته است.» این کارمند قدیمی می گوید: «فرمان ماشین را که می چرخانید، تمام وزن ماشین روی پلوس های افتد؛ یعنی تمام فشار روی لانتیک های جلومی افتد. در اینجا هم چنین حالتی رخ می دهد. صحنه تالار وحدت هم گردان است و هم عقب و جلومی شود. وقتی می خواهد عقب و جلو شود، مشکل چندانی ندارد، اما وقتی صحنه می خواهد بچرخد، چون فشار یک طرفه است و حالت محوری است، فشار زیادی را تحمل می کند و اگر بارش زیاد باشد، بی شک مشکل ایجاد می شود. وقتی صحنه گردان شکست، تئاتر را باید کنسل می کردند و به داد صحنه می رسیدند، اما این اتفاق رخ نداد و پنج تن بار در مدت برگزاری این تئاتر هر شب روی صحنه می رفت و خارج می شد. صحنه گردان که خراب شد، الان هم این پنج تن در تمام شب های برگزاری نمایش «جنایات و مکافات» به صحنه های پایین فشار آورده است. همین ماندن پنج تن روی صحنه طی این همه شب، به سیستم تالار وحدت آسیب زده است.» او درباره زمان تعمیر و نگهداری تالار وحدت می گوید: «در زمان حضور مادر تالار وحدت، همه اجراها را یک ماه تعطیل می کردند. با عید نوروز، یا ماه رمضان، برنامه ای روی صحنه نمی رفت تا ماه به تعمیر و نگهداری برسیم. در این مدت تمام سیستم ها را بررسی و تعمیر و نگهداری می کردیم، اما متأسفانه الان مدت هاست که سیستم های این تالار اصلا گریس کاری نشده است.» اکنون و با توجه به آنچه در این مطلب بیان شد، باید از مسئولان بنیاد رودکی پرسید که چرا پس از آسیب جدی به صحنه گردان، اجرای نمایش «جنایات و مکافات» و متوقف نکردند. آیا کسب درآمداز اجرای روزانه این نمایش نسبت به حفظ و نگهداری اثر ملی تالار وحدت اولویت داشته است؟ بدراستی چه کسی مسئول اصلی شکسته شدن صحنه گردان تالار وحدت

است؟ آیا مسئول فنی این تالار مقصر اصلی است یا مدیرعامل بنیاد رودکی که گویا با سفارش او اجازه رفتن دکور روی صحنه صادر شده است؟ یکی از نیروهای فنی تالار وحدت که بیش از ۲۰ سال سابقه کار در تالار وحدت دارد، در گفت وگوبا «فرهیختگان» می گوید: «من حدود ۲۰ سال در تالار وحدت کار کرده ام. این مجموعه و صحنه گردانش ۵۰ سال کار کرده است. بار سنگین رویش گذاشته اند و وقتی صحنه خواسته بچرخد، توان حمل بار را نداشته است. مساله ای نبود که قابل حل و تعمیر نباشد، اما این تعمیر باید بلافاصله صورت می گرفت و بار روی صحنه بلافاصله تخلیه می شد تا بیشتر از آن به صحنه آسیب وارد نشود. بار (دکور) را باید برمی داشتند و چرخ های شکسته را تعویض می کردند.» این کارمند که نمی خواهد نامش در این گزارش درج شود، ادامه می دهد: «درست کردن یک قطعه مساله خیلی پیچیده تالار نیست، اما باید بار روی صحنه را برمی داشتند و بلافاصله کار تعمیر را آغاز می کردند. گویا یک بار هم قطعه شکسته شده را تعویض کرده اند، اما باز هم تحمل بار را نداشته و شکسته است. علت بروز این اتفاق تنها وزن زیاد دکور صحنه بوده است. این وزن باید کم می شد.» این نیروی فنی می گوید: «این صحنه گردان موتورهای قدرتمندی در چپ و راستش دارد. زمان چرخیدن هم فشار روی موتورها و چرخ است. مثل پلوس ماشین که هنگام چرخیدن فشار روی پلوس است. اگر قطعه ای که جایگزین کرده اند، کیفیت لازم را نداشته باشد، صحنه باز هم به راحتی خواهد چرخید.»

بچه های فنی تالار هشدار داده بودند

او درباره سلسابقه رخ دادن چنین مشکلاتی تاکید می کند: «من ۲۰ سال آنجا (تالار وحدت) کار کرده ام. در این سال ها هرگز چنین اتفاقی رخ نداد. ما رسیدگی می کردیم

فرهنگ

نگاهی به سریال «آقای ربات»

پرسه در دنیای صفر و یک ها

مهران زارعیان

خبرنگار

xمعرفی آثاری که در نقاط دیگر دنیا در ژانرها و فضا های متنوع دیگر ساخته شده اند، می تواند مدلی مقایسه ای در ذهن انواع مخاطبان تلویزیون و سینما ایجاد کند که خلأهای موجود در ساختار یکدست فیلمسازی ایران را بیشتر جلوی چشم ها قرار بدهد و راه را برای اصلاح آن باز کند. طی دو هفته گذشته، جهان غرب به کارگردانی جاناتان نولان و آینه سیاه به کارگردانی چارلی کروکر را معرفی و بررسی کردیم.

در ادامه پرونده معرفی سریال ها، سراغ سریال «آقای ربات» رفتیم. این سریال تولید شبکه کابلی «یو اس ای نتورک» است و سم اسماعیل، فیلمساز مصری-آمریکایی، آن را کارگردانی کرده است. تا کنون سه فصل از آقای ربات منتشر شده و فصل چهارم نیز به زودی منتشر خواهد شد.

آقای ربات به دنیای تیره و تار هکرها و جرایم سایبری می پردازد. داستان حول محور یک جوان خبره در امور کامپیوتری به نام الیوت می چرخد که شدیداً از اختلالات روانی مثل ترس از اجتماع، افسردگی و هویت پریشی رنج می برد. او در بخش امنیت یک شرکت کامپیوتری کار می کند و همزمان مهارت فوق العاده ای در هک کردن ایمیل ها و اطلاعات شخصی تمام اطرافیانش دارد. الیوت به دلیل مشکلات روانی از مورفین استفاده می کند و نزد روانشناس نیز می رود. او از دنیای پر از پوچی مدرنیسم و دل مشغولی های مادی سرمایه داری و سبک زندگی بیپوده آن متنفر است و ترجیح می دهد در تنهایی خودش به سر ببرد. الیوت بعد از ملاقات با شخصیت عجیبی به نام آقای ربات، به یک گروه کاربلد بزرگ ترین کمپانی مالی جهان به نام ای کورپ رانهدو کند.

فضای بصری آقای ربات در راستای سبک نسبتاً جدید سایبرپانک است که ماتریکس و اجفسکی ها نمونه برجسته این سبک بود؛ دنیای تیره شبیه نوآر با محوریت تکنولوژی و فناوری اطلاعات و ارتباطات که فیلمبرداری در شب، لباس های تیره، ساختمان های غول آسا و آسمانخراش های بلند جزء مولفه های بصری اصلی این شکل سینما هستند.

آقای ربات در عین قرار گرفتن در سبک سایبرپانک، شباهت های زیادی به فیلم های دیوید فینچر به خصوص باشگاه مشت زنی دارد؛ چرا که در باشگاه مشت زنی هم شخصیت اصلی سرشار از تنفر نسبت به زندگی یکنواخت مدرن بود و ترنفتهای رادیکالی می زد تا به مظاهر نظام سرمایه داری آسیب بزند. در باشگاه مشت زنی، شخصیت اصلی دچار اختلال روانی هویت پریشی بود و برمیانی یک غافلگیری، داستان شکل می گرفت.

همچنین گروه زیرزمینی عجیب مشت زنی که فعالیت های ساختار شکنانه و آناشیمیستی را نشان می دادند، به گروه اف سوساینتی آقای ربات شباهت دارد. تنهایی ها، خوش قلبی، ضدیت با جامعه و اندیشه نجات دنیای کارا کتر اصلی، یادآور فیلم کالت راننده تاکسی مارتین اسکورسیزی نیز هست. شیوه قصه گویی این سریال با غافلگیری ها و پیچیدگی های داستانی فراوان، یادآور جریان عصر طلایی سریال سازی است که فیلمسازان نام آور را نیز برای ساخت سریال وسوسه کرده است. آقای ربات با استقبال جدی منتقدان و تماشاگران روبه رو

شد، به طوری که هر سه فصل سریال نمره بالای ۹۰ درصد در «راتن تومیتوز» دارد، جزء ۲۵۰ سریال برتر تاریخ از نگاه تماشاگران در وبگاه آی ام دی بی و برنده گلدن گلوب بهترین سریال درام شده است. دقت علمی مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات و جرایم سایبری در سریال نیز بسیار ستایش شده و تیم مشاوران خبره در کنار سم اسماعیل به نوشتن فیلمنامه کمک کردند.

آقای ربات را می توان در راستای بیان نگرانی و به تصویر کشیدن فضایی تاریک درباره پیشرفت تکنولوژی در آثاری مثل آینه سیاه، جهان غرب، بلید رانر، ماتریکس و... دانست.

همچنین نگاه منفی و انتقادی آقای ربات نسبت به نظام سرمایه داری و سبک زندگی مدرن مرتبط با آن در راستای آثاری مثل فروش رهنی بزرگ، باشگاه مشت زنی، دختر گمشده و... قرار می گیرد.

در آقای ربات یک بدبینی عمیق درباره سبک زندگی پوچ گرا و بیپوده زیستن در دنیای امروز وجود دارد. بیشتر کاراکترهای این سریال دچار انحطاط اخلاقی و مشکلات جدی در روابط عاطفی هستند.

خلق کارا کتر فرناندو را که یک عمده فروش مواد مخدر است، به این دلیل که داستانک او ارتباط مفهومی کاملی به خط اصلی قصه ندارد، برای تاکید بر تخریب ارزش های اخلاقی و معنوی در جهان مدرن انجام شده است. بر این اضافه کنبد ماجرای شکست عاطفی کریستانا روانشناس الیوت یا خیانت همسر تایلر و همسر اسکات که نزدیک شدن فیلمنامه به آنها برای ساختن مفهوم نقادانه نسبت به کم رنگ شدن التزام به اخلاق در زندگی مدرن است. نگاه انتقادی نسبت به بی عدالتی جهان سرمایه داری و نقد اختلافات طبقاتی این نظام در سریال آمده است. ضمن اینکه در سریال نسبت به مصونیت قضایی صاحبان سرمایه که حتی بعد از جرایم بسیار بزرگ می توانند از پاسخگویی فرار کنند نیز نگاهی عدالت خواهانه وجود دارد. مثلاً یکی از هکرهای اف سوساینتی که دختری مسلمان است، به این دلیل به نقشه آقای ربات پیوسته که از سال ها درجا زدن و زندگی فرسایشی خانواده اش برای رسیدن به کمی رفاه بیشتر به ستوه آمده است، یا تایرل که به خاطر به دست نیابردن پست بلندمرتبه در شرکت ای کورپ در اندیشه نابود کردن همان شرکت است. در جایی از داستان مشخص می شود که اف بی آی طی یک عملیات مهم اطلاعات خصوصی سه میلیون شهروند را غیرقانونی شنود می کرده است.

در جای دیگر دوربین لپ تاپ یکی از همکاران الیوت هک می شود و تصاویر خصوصی او سرقت شده و با همین اهرم، هکر او را وادار می کند که سیستم شرکتی را که در آن کار می کند، با ویروس آلوده کند. سوءاستفاده های اینترنتی و جرایم سایبری در سریال با مصادیقی مشابه موارد بالا به تصویر کشیده می شود.

اشاره های گذرای نیز به مسائل سیاست بین الملل و تروریسم در سریال هست. مثلاً ارتش تاریکی که یک گروه خطرناک از هکرهای دنیاست، در جایی از سریال برای پاک کردن سرخ پلیس، با صحنه سازی وانمود می کند که هکرهای مظنون، تروریست هایی ایرانی هستند! یا ارتباط دولت های ابرقدرت جهان با شرکت ای کورپ در تصاویری مورد اشاره قرار می گیرد.

آقای ربات یک سریال بسیار جذاب و خوش ساخت است که هر لحظه غافلگیری جدیدی برای مخاطب ترسیم می کند و با درونمایه تاریک و انتقادی به جنگ دنیایی از بی عدالتی های مدرن می رود.

چارسو

نهایی شدن ادغام ۳ موسسه وابسته به وزارت ارشاد

سیدعباد صالحي، وزير فرهنگ و ارشاد اسلامي در حاشيه جلسه صبح روز گذشته هيات دولت درخصوص ادغام سه موسسه وابسته به اين وزارتخانه به دليل موازي كاري گفت: «يكي از مسائلي كه به عنوان سياست هاي برنامه پنجم و ششم توسعه بود، چابك سازي هاي مجموعه هاي در ارتباط با دولت است، بدون آنكه از وظايف و كار كردهاي مثبت شان كاسته شود. ما از طريق كاهش هزينه هاي بالاسري به اين سمت بايد برويم تا با هزينه كمتر كار بيشتري اتفاق بيفتد؛ با اين نگاه بحث ساماندهي موسسات وابسته به ارشاد مطرح است. اين سه موسسه وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي كه به صورت موازي در حال فعاليت بودند، در مرحله بررسي نهايي است؛ با اين نگاه بدون اينكه به تعديل كارمندان ميانى و معمولى منتهى شود، از طريق ساماندهي مجدد وظايف آنها رابازنگري مى كنيم و هزينه هاي بالاسري آنها را كاهش خواهيم داد.» روزنامه «فرهنگتگان» طی این هفته گزارشی را در مورد این سه موسسه وابسته به معاونت فرهنگی وزارت ارشاد منتشر کرد و بودجه عملیاتی این سه موسسه را مورد بررسی قرار داد که طی این بررسی مشخص شد وظایف این سه موسسه با هم موازی است و ۲۴ میلیارد تومان هزینه عملیاتی می تواند در یک موسسه واحد کار بهتری را رقم بزند.

ساعد باقری با برنامه ویژه محرم به تلویزیون می آید

«سرگذشت» عنوان مجموعه برنامه ای است که از شب اول ماه محرم طی ۱۱ برنامه به شرح شفاهی «گنجینه الاسرار عمان سامانی» به روایت شاعر وادیب صاحب نام «ساعد باقری» می پردازد. «گنجینه الاسرار» منظومه ای نفیس و فاخر، مشهون به ظرایف و دقایق عرفانی سروده میرزا نورالله بن میرزا متخلص به عمان سامانی از شعرای پراوازه پارسی گوی در نیمه دوم سده ۱۳ و اوایل سده ۱۴ هجری در وصف حماسه عاشورا است. در شرح گنجینه الاسرار عمان سامانی که با آغاز ماه محرم از شبکه ۴ سیما برای نخستین بار روی آنتن می رود، قطعات آواز میر علی اکبر حجازی، ساعد باقری را در شرح این اثر تاریخی، حماسی همراهی می کند. «سرگذشت» کاری از گروه فرهنگ و اندیشه شبکه ۴ و به تهیه کنندگی امیر قمی شی است که با آغاز ماه محرم هرشب ساعت ۲۰:۳۰ پخش و تکرار آن در ساعت ۱۵:۱۴ روز بعد روی آنتن شبکه ۴ سیما می رود. برنامه قبلی ساعد باقری «سحوری» در همین ماه رمضان گذشته روی آنتن رفت. برنامه ای که با یک برنامه ریزی حساب شده، به موضوعاتی مثل: در روز وفات حضرت خدیجه (س) با طرح بحث نقش زنان در شکل گیری نهضت اسلامی از صدر اسلام تاکنون، درمیآد امام مجتبی (ع) با طرح بحث گسترش فرهنگ کرامت به همنوع، در لیالی قدر و شهادت حضرت علی (ع)، با طرح بحث چگونگی شکل گیری فتنه های س از خلافت حضرت از سوی خوراج و معاندان در قالب شعر و داستان پرداخت.

سریال جدید افخمی با موضوع سیل

بهرروز افخمی این روزها مشغول نگارش فیلمنامه سریال «رعد و برق» با محوریت سیل در استان های سیل زده مانند لرستان، خوزستان و... است. وی همزمان مشغول جمع آوری خاطرات از افرادی است که به نوعی با این حادثه درگیر بوده اند که از صاحبان یک شغل مثل آتش نشانان گرفته تا خاطرات مردم عادی و حتی نهادها و مجموعه های دیگری مثل انجمن های عمومی و خصوصی، اعضای سپاه، ارتش، قبایل و عشایر عرب و... را دربر می گیرد تا جزئیات داستان های این سریال را بنویسد. افخمی تصویربرداری سریال «رعد و برق» را همراه امسال آغاز می کند و طبق پیش بینی های انجام شده، تصویربرداری آن تا اواسط بهار سال آینده ادامه خواهد داشت. این سریال قرار است نقش های فرعی زیادی داشته باشد و افخمی قصد دارد از بازیگران کلاس های بازیگری خود برای ایفای این نقش ها استفاده کند. در این سریال ۲۵ قسمتی، در هر اپیزود چند شخصیت فرعی وارد داستان می شوند که طی یک یا چند قسمت در داستان حضور دارند و در مجموع می توان گفت این سریال نزدیک به ۷۵ شخصیت فرعی دارد. «رعد و برق» به تهیه کنندگی داوود هاشمی برای شبکه ۵ ساخته می شود. افخمی در حال حاضر برنامه نقد سینما» را روی آنتن شبکه ۵ سیما دارد و باید دید سریال جدیدش با این سوژه چقدر می تواند مخاطب تلویزیون را درگیر کند.

در راستای حمایت از کتاب، ادبیات و سینمای اقتباسی یکی از پنج اثر برگزیده جایزه ادبی شهید علی اندرزگو تبدیل به فیلم سینمایی می شود. برگزیدگان نخستین دوره جایزه ادبی شهید اندرزگو در سه بخش داستان و رمان کودک و نوجوان، تاریخ شفاهی روایت انقلاب و داستان و رمان بزرگسال سوم شهریور در حوزه هنری معرفی شدند. برگزیدگان این جایزه کتاب های «باغ خرما لو» نوشته هادی حکیمیان از انتشارات شهرستان ادب، «اوسنه گوهرشاد» نوشته سعید تشرکی از انتشارات به نشر، «عاشقی به سبک ون گوگ» نوشته محمدرضا شرفی خوشان از انتشارات شهرستان ادب، «دو روایت از یک عکس» نوشته ابراهیم حسین بیگی از انتشارات سوره مهر، «یادداشت های یک روزنامه نگار» نوشته موسی حنایی از موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران پنج برگزیده جایزه شهید اندرزگو بودند که یکی از این پنج اثر با همت سازمان اوج تبدیل به فیلم خواهد شد. سازمان اوج پیش از این در حمایت از کتاب و ادبیات، میادرت به ساخت فیلم سینمایی «۲۳ نفر» با اقتباس از کتاب «آن ۲۳ نفر» کرده بود. جایزه اندرزگو قرار است هر سال کتاب هایی را دور خود جمع کند که با محتوای ضدتظہیر پهلوی نوشته شده اند و دور اول این مسابقه با استقبال نویسندگان و ناشران مواجه شد و توانست جمعی را برای یک فعالیت درست و مناسب دور هم گرد آورد.